

Jõgewa muuseumi arengukava 2015 - 2018

Sissejuhatus

Jõgewa muuseumi arengukava koostamise eesmärk on vaadata üle muuseumi olukord seisuga august 2015 ning esitada kõige olulisemad strateegilised suunad.

Arengukava esimeses osas on sõnastatud muuseumi kutsumus ja kohustus ning toodud välja muuseumi tulevikupilt.

Teises osas on antud ülevaade muuseumi hetkeolukorrast ning vaadeldud võtmeprobleeme, mis mõjutavad olulisel moel muuseumi eesmärkide saavutamist ja tegevusi.

Kolmandas osas on analüüsitud muuseumi peamisi strateegilisi suundi ja nendest tulenevaid olulisi tegevusi.

Arengukava katab tegevusi aastateks 2015 - 2018. Iga kalendriaasta lõppedes teeb muuseum kokkuvõtte ning hindab oma võimalusi edasiseks ning selgitab, kas saavutatu vastab arengukavas kirjeldatud eesmärkidele.

Koos möödunud aasta aruandlusega koostatakse ka järgneva aasta plaanid.

Arengukava on aluseks muuseumi tegevuskavade ja nende põhjal eelarvete koostamisel ning erinevate projektide teostamiseks raha taotlemisel.

Strateegilised lähtealused

1. MTÜ Pommiauk põhikiri
2. Muuseumiseadus
3. Relvaseadus
4. MTÜ Eesti Sõjaajaloo Pärand põhikiri
5. Muinsuskaitseadus
6. Jõgevamaa arengustrateegia 2020 +
7. Jõgevamaa Via Hanseatica arenguvööndi turismiarenduse strateegia (2007 - 2020)

Kutsumus ja kohustus

Jõgewa muuseum (edaspidi JwM) on temaatilise suunitlusega muuseum, orienteerunud sõjaarheoloogia uurimusele, kogumisele, säilitamisele, vahendamisele ja restaureerimisele-konserveerimisele. Muuseum on maakonnakeskne mäluasutus, identiteedi kandja, säilitaja ning koolituskeskus. Muuseum omab pädevust sõjaajalooliste esemete, sh relvade käsitlemise valdkonnas.

Tulevikupilt

Muuseum on välja kasvanud MTÜ Pommiauk liikmete poolt eraalgatuslikust väljapanekust “Kodukandi ajaloo näitus 1900 - 1945”. 2013. a avati püsiekspositsioonina Jõgewa muuseum (edaspidi JwM). JwM on eramuuseum, mille esemeline osa koosneb liikmete erakogudest, teistest samasihilistest muuseumidest deponeeritud esemetest ning JwM kogudest. Maakonnakeskse mäluasutusena tegutseb muuseum ka rahvusvahelisel tasandil.

Alates 2014. a lõpust on JwM MTÜ Eesti Sõjaajaloo Pärand (ESAP) liige ja järgib ESAP eesmäärke.

MTÜ Eesti Sõjaajaloo Pärand (ESAP) on Eesti sõjaajaloo uurimise, jäädvustamise ja eksponeerimisega tegelevate muuseumide ja kogude ühendus. ESAP eesmärgiks on

militaarpärandi tutvustamine ja populariseerimine. Ühendusse kuuluvad Eesti Sõjamuuseum, Kaitseväe muuseum, Eesti Vabadusvõitluse Muuseum, Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste muuseum, Vaivara Sinimägede muuseum, Eesti Lennundusmuuseum, Valga isamaalise kasvatusse püsiekspositsioon, Viljandi muuseum, Saaremaa sõjaväe muuseum, Sõrve militaarmuuseum ja Hiiumaa militaarmuuseum.

MTÜ Pommiuud liikmed omavad pädevust arheoloogiliste leidude, sh relvade käsitlemisel ja on koostööpartneriteks teistele relvi omavatele mäluasutustele.

MTÜ Pommiuud liikmed teevad koostööd sõjaajaloo uurimisel ka rahvusvahelisel tasemel, suuremad koostööpartnerid on Läti, Leedu ja Venemaa muuseumid ning klubid.

Peamine suund pärandi uurimisel on koostöö kohaliku kogukonnaga, vaimse ja esemelise pärandi kogumine. Muuseumis toimuvad loengud koostöös Eesti Ajalooinstituudiga, Muinsuskaitseametiga ja Päästeameti demineerimisrühmaga. Muuseum teeb tihedat koostööd Eesti Kaitseväe Jõgeva malevaga.

Muuseumi visiooniks on laiendada nii identiteedilt kui ka mastaabilt pakkumaks huvilistele suuremal eksponeerimispinnal suuremõdulise sõjatehnika ja maapõue ajaloo uurimistöö koolitust, maapõue saladusi käsitlevaid õppeprogramme. Ruumide laiendamise eesmärgiks on avada kaasaegne mitmfunktsionaalne ekspositsiooni- ja konverentsisaal ning kõigile olmetingimustele vastav pedagoogikakeskus.

Kogud, säilitamine ja muuseumitöö

Jõgeva muuseumi kogumispõhimõtete koostamisel on lähtutud esmalt ESAP eesmärkidest. Peamine kogumissuund on sõjaajaloo seonduva materjali kogumine, säilitamine ja eksponeerimine. Muuseumis eksponeeritavad kogud moodustuvad JwM-ile kogutud esemetest, MTÜ liikmete erakollektsioonidest ja teistest samasihilistest muuseumidest deponeeritud esemetest. Kuna piirkonnas puudub paikkonna ajaloo tegelev keskmuseum, kogub JwM ka paikkonna ajaloo seonduvat materjali.

Muuseumikogud on arhiveerimisel nii käsikirjaliste tulmeraamatute näol kui ka digitaalselt.

Näitused ja vahendamine

JwM püsiekspositsioon avati 2013. a, ekspositsioon on välja kasvanud Jõgevamaalt MTÜ Pommiauk liikmete poolt kogutud ajaloolitse esemete 2012. a väljapanekust “Kodukandi ajaloo näitus 1900 - 1945”. Püsiekspositsioonil on põhirõhk sõjaarheoloogia pärandi tutvustamisel.

Väljaehitamisel on kaasaja tingimustele ja olmenõuetele vastav multifunktsionaalne muuseum- konverentsi- pedagoogikakeskus.

Muuseumi juures on tarastatud väliala suuremõõtmelise sõjatehnika eksponeerimiseks.

Muuseumipedagoogika

Muuseumiprogrammide koostamise esmaseks eesmärgiks on toetada ainetundide läbiviimist lähtudes riiklikust õppekavast erinevatele vanuserühmadele. Programmide koostamisel arvestatakse erinevate sihtgruppide (eelkooliealised, täiskasvanud, vanemaealised, erivajadusega inimesed) huve.

Inimesed ja organisatsioon

Jõgewa muuseum on maakonnakeskne teemamuuseum, mille liikmeskonda (MTÜ Pommiauk) on koondunud inimesed, kes vastavate koolituste läbinuna valdavad teemat arheoloogiliste leidude ja relvakäitlemise alal, omavad vastavat sertifikaati ja õigust militaartehnika käsitlemise nõustamiseks.

JwM tegeleb sõjaarheoloogia valdkonnas tegutsevate inimeste ja organisatsioonide nõustamise ja juhendamisega.

Muuseumitaristu

Muuseumi õppeklass, näituseruumid ja ajutised hoiupinnad on eravaldues.

Käimas on endise tootmishoone renoveerimine ja kohandamine kaasajastatud multifunktsionaalse hariduskeskuse rajamiseks ning suuremõõtmelise liikuvtehnikaga avakogu tarbeks õueala korrastamine.

Hetkeolukorra analüüs

Põhiandmete kirjeldus

2010. a alustas Jõgeval aktiivse tegutsemisega ajaloo- otsimisklubi MTÜ Pommiauk, mille huvitegevusest loodud kogudest koostati 2012. a esimene väljapanek “Kodukandi ajaloo näitus 1900 - 1945”. 2013. a avati Tallinna mnt 15 ühes osas 220 m² pinnal Jõgewa muuseum. Algselt eksponeeriti militaarvaldkonda kuuluvate esemetega koos ka Jõgeva linnast ja ümbruskonnast pärinevaid kohaliku ajaloo seonduvaid esemeid. 2015. a uuendati väljapanekut eesmärgiga eksponeerida eeskätt sõjaajaloo seonduvat. Ekspositsioon on jagatud sektoriteks- eraldi on välja toodud I ja II Maailmasõjast pärinevad esemed. Eksponeeritud on nii otseselt sõjategevusega seonduv kui ka sõduri igapäeva elu käsitlevat materjali. Eraldi osal eksponeeritakse Jõgeva linnas tegutsenud meistrikodade leidusid. Ekspositsiooni moodustavad MTÜ liikmete erakogud, JwM kogud ning teistest muuseumidest deponeeritud väiksemamõõtmeline sõjatehnika.

Tallinna mnt 15 teises osas asuvad ajutise näituse pind ja klaasikunstikoda 80 m² (viimane on ainukesena köetav pind koos WC-ga).

Ajutise hoidlana on hetkel kasutusel 548 m² kaarhall.

Muuseumi kasutuses on 2500 m² piiratud territooriumiga väliala raskeveotehnika püsinäituse ja avalike väliürituste tarbeks.

Tallinna mnt 17 asuvasse 600 m² endisesse metallitsehhi on kavandatud välja ehitada kaasajastatud multifunktsionaalne muuseumi- konverentsi- ja pedagoogikakeskus. Hoonesse on kavandatud seinapindadele välja ehitada kahele tasapinnale jaotuv püsiekspositsioon (I korrusel 10, II korrusel 16 vitriinmoodulit suurusega 2,5*3 m). II korrusele kogupinnaga 2*72 m² on plaanitud välja ehitada õppeklassid (25 inimesele), raamatukogu, seminari- ja kohvikuruumid. I korrusele ehitatakse välja infopunkt - muuseumipood, WC-d, riietehoid ja kuni 250 teisaldatava istekohaga ekspositsiooni- konverentsisaal. Hoonesse on planeeritud välja ehitada metallitöö restaureerimiskoda ning kaasaegsetele tingimustele vastav eseme- ja relvahoidla. Hoone on kombineeritud gaas- õhkküttele.

Muuseumikogud moodustavad hetkel MTÜ liikmete erakogud, teistest muuseumidest deponeeritud väiksemamõõtmeline sõjatehnika, suuremõõtmeline militaarne liikuvtehnika (BTP-40 soomusmasin, BTR-70 soomusmasin, BRDM-2 soomusmasin, Willis OVERLAND, ZIL-157) ja JwM esemed (kokku ~10000 eset).

Vabatahtlikena tegutseb muuseumis igapäevaselt 3 inimest, ürituste ajal 6 in.

Meie tugevused

Kogud, säilitamine ja uurimistöö

Jõgeva muuseum on maakonnakeskne, eeskätt sõjaarheoloogiale suunitletud teemamuuseum. Põhirõhk on koguda ja säilitada sõjaajaloo seonduvat. Maakonnamuuseumina kogub muuseum kohaliku identiteedi kandja ja säilitajana ka Jõgeva linna ja selle ümbruskonnaga seotud ainelist ja esemelist vara. Muuseumikogude täiendamiseks võetakse muuseumisse kohaliku- ja kultuuriväärtust omavaid ajaloolisi esemeid, fotosid, arhiivmaterjale, sõjamälestusi, samuti täiendatakse pidevalt sõjaarheoloogia kogusid.

Muuseumi kogude poliitika on vastavuses muuseumiseadusele, muinsuskaitse- ja relvaseadusele. Muuseumi juures vabatahtlikena tegutsevad ühingu liikmed on läbinud koolitused ja on litsenseeritud relvakäitlejatena, andmas ka väljaspool muuseumi kvalifitseeritud nõustamist ohtlike leidude käsitlemiseks.

Muuseumi varade haldamisega tegelevad liikmed vabatahtlikena. Militaarkogudega on tegevad oma ala asjatundjad. Liikmed on läbinud vastavad koolitused militaartehnika otsimiseks, väljakaevamiseks ja säilitamiseks.

Kogude arhiveerimisel on abiks muuseumitöö kogemust omav vabatahtlik. Muuseumikogud on arhiveerimisel tulmeraamatusse nii paber kandjal kui ka digitaalse variandina. Esemed pildistatakse ja kirjeldatakse. Oluline on andmete kirjeldamisel ja sisestamisel tehtava töö kvaliteet hilisema andmebaasi kasutamiseks.

Muuseum on tegev ka rahvusvahelisel tasandil. Koostöö toimub sõjaajaloolise pärandi otsimis- ja väljakaevamistöodel.

Näitused ja muuseumipedagoogika

Jõgewa muuseumi põhiekspositsioon asub 220 m² pinnal. Suurema osa põhinäitusest moodustavad I ja II Maailmasõjast pärinevad esemed. Eksponeeritavate esemete hulka kuuluvad liikmete erakogudest pärinevad, muuseumile kogutud ja teistest muuseumidest deponeeritud esemed. Ekspositsioon on hästi vaadeldav, koos juhendajaga saab esemeid käega katsuda ja ligemalt uurida. Relvad ja militaar tehnika on eksponeerimiseks töödeldud vastavalt relvaseaduse nõuetele.

JwM on esitlenud kogutut ajutiste näitustega ka väljaspool muuseumi. O. Lutsu Kihelkonnakoolimuuseumis 2012. a ja 2013. a; Tartu Linnaraamatukogus 1914. a.

Kevadel 2015 sai JwM ESAP-lt sihtotstarbelise rahalise toetuse, mis võimaldas palgata muuseumisse töötaja ja olla avatud 4 kuu jooksul 5 päeval nädalas. Regulaarselt avatud uksed on toonud muuseumisse suurema hulga huvilisi nii kohalike elanike kui ka piirkonda külastavate turistide näol.

Seonduvalt muuseumi omaniku Klaasikunstistuudio tegevusega on võimalus pakkuda lisaks muuseumi põhinäituse külastamisele, käelise tegevuse võimalust väiksemale seltskonnale. Hetkel on kasutatav õppeklass (klaasikunstistuudio) koos klaaspudelite ajalugu käsitleva näitusega „Pilk läbi klaasi” (2014. a) asub 80 m² köetaval pinnal. Põhirõhk on pakkuda huvilisele käeliseks tegevuseks võimalust osaleda klaasitöö kursustel. Õppeklass mahutab korraga kuni 15 inimest.

Augustis 2015 deponeeritakse Jõgewa muuseumile pikaajalise lepingu alusel hulk militaarset liikuvtehnikat, mille eksponeerimiseks on loomisel näitusepinnad.

Kasvav huvi muuseumi külastuse vastu on toonud vajaduse kaasajastatud ja kõigile olmetingimustele vastava multifunktsionaalse muuseumi- (haridus- ja konverentsi) keskuse järele. Samuti on suur vajadus sõjaarheoloogiat puudutavate ja näitusi toetavate muuseumiprogrammide järele kodukandi rikkaliku ajaloopärandi põhjalikumaks tutvustamiseks kohalikele huvigruppidele ning militaararheoloogial põhinevate õppeprogrammide koostamine laiemale üldsusele, erinevaid vanuse- ja huvigruppe silmas pidades. Uue muuseumi väljaehitamisel on oluline arvestada vajadusega teenindada

erivajadustega inimesi ja suuremaarvulisi grupe, mis turismiteeninduse seisukohalt on piirkonnale väga oluline.

Inimesed ja organisatsioon

Huviklubina pikaajaliselt tegutsenud tugevalt ühtehoidev kogukond on sihikindla eesmärgistatud tegevusega hoidnud kohaliku identiteeti. Eramuuseum koondab enda ümber tõelisi entusiaste ja oma ala asjatundvaid inimesi. Kogukonna liikmed on läbinud vastava koolituse arheoloogiliste leidude ja relvade käsitlemise alal.

Regulaarselt toimub koostöö erinevate huvigruppide ja institutsioonidega ning teiste samasihiliste organisatsioonidega nii Eestis kui ka teistes riikides (Läti, Leedu, Venemaa).

MTÜ Pommiauk ja Jõgewa muuseumi liikmeid hinnatakse nii Jõgeva linna kui ka maakonna tasandil ning väljapool Eestit kui usaldusväärset ja autoriteetset asutust. Kaasaegne koduleht ja sotsiaalvõrgustike kasutus ning head suhted kohaliku ajalehega „Vooremaa” ja rahvusringhäälinguga on taganud MTÜ tegevuse jõudmise meediapilti ja loonud üldsusele hea kuvandi.

Muuseumi toetavate tegevustena korraldab MTÜ Pommiauk regulaarselt suurüritusi (Rahvusvaheline kolleksionääride päev Jõgeval, militaar- ja vanavara laadad, Jaanipäev, Talvetrall). Üritustest saadava tulu abil kaetakse JwM kulud.

Muuseumitaristu

Muuseumiga seotud hooned on eravalduses. Kasvav huvi JwM põhiteema (sõjaarheoloogia) vastu ja vajadus teenindada suuremaarvulisi turismigruppe piirkonna atraktiivsuse tõstmisel on kaasa toonud vajaduse luua kaasaegne hariduskeskus.

Aastaks 2018 on kavandatud valmis jõuda endise metallitsehhi ümberehitustöödega, kuhu planeeritakse luua kaasegne kõigi vajalike olmetingimustega multifunktsionaalne muuseum-

konverentsi- ja hariduskeskus. Hoones on juba olemas nõuetele vastav relvahoidla ja kaasaegne metallitöökoda.

Projektid ja koostöö teiste asutustega

MTÜ Pommiak kaudu on Jõgeva muuseumi toetuseks tehtud projektidest rahastuse saanud:

- 2013. a KÜSK projektitoetus voldikute ja reklaammaterjalide tarbeks 1500 €;
- 2014. a KÜSK projektitoetus katusepleki hankeks 1500 €;
- 2015. a ESAP tegevustoetus personalikulude katteks 4000 €.

Jõgeva linnavalitsuse reservfondist on toetanud muuseumi tegevust:

- 2014. a tormis hävinenud reklaamtahvli uuendamiseks 200 € ;
- 2015. a suuremõõtmelise liikuvtehnika transpordiks 500 €.

Jõgeva linnaga on MTÜ Pommiak korraldanud mitmeid ühisüritusi, mille tulu on suunatud muuseumi arendusse.

Pikemaajalisteks koostööpartneriteks on OÜ Hoobeks, OÜ Olly terasprofiilid, TAA Elekter, Jõgeva Majandusühistu, OÜ Avaks, OÜ Moreen.

Meie nõrkused

Kogud, säilitamine ja uurimistöö

Eramuuseumina tegutsedes puudub stabiilne finantstagatis võtta meeskonda pädevad palgatöötajad, mistõttu on ka kogude arhiveerimine poolik. Säilitamis- ja hoiustamistingimused on puudulikud ruumide ja finantsvõimaluste puudumise tõttu.

Museaalide säilitamistingimused ajutiseks hoiuruumiks kohandatud kaarhallis ei vasta nõuetele (puuduvad eraldi hoiustamisalad, mis tagaksid erinevatele materjalide pikaajalise

säilivuse). Kuna paikkonnas puudub suuremõõtmelise ajalooliste esemete kogumisega ja hoiustamisega tegelev keskmuseum, võtab JwM ümbruskonnast pärinevat ja säilitamist vajavat etnograafilist materjali, mille arhiveerimise ja säilitamisega tegelemiseks puudub aga inimressurs.

Puudub eraldi tulmeruum, kus hoiustada seisukorra kontrolli läbimata esemeid.

Muuseumikogude igapäevane kasutus uurimustöödeks on takistatud nii vastavate olmetingimuste kui ka inimtööjõu puudumise tõttu.

Jõgewa muuseumi tegevusega seotud inimkoosseis tegutseb muuseumitööga põhikohustuste kõrvalt vabatahtlikena, mis peamiselt just aja limiidi tõttu pärsib muuseumi põhitegevust, st muuseumi kogude haldamist, muuseumi sisulise töö arendamist, turistide ja huvigruppide igapäevast teenindamist.

Näitused ja vahendamine

Jõgewa muuseumi põhiekspositsiooni loomisel on kasutatud oma liikmeskonna võimekust ja oskuseid. Ekspositsiooni loomisel on kasutatud käepäraseid vahendeid. Ekspositsiooni ruum on energiakulukuse tõttu talvel kütmata. Inimressursi ja ruumi piiratuse tõttu ei saa teenindada suuremaid gruppe (50 inimesega turismibussid).

Muuseumi puudub pind ja inimressurs ajutiste näituste koostamiseks ning külalisnäituste eksponeerimiseks.

Muuseumipedagoogika

Pedagoogiliste programmide ja materjalide väljatöötamisel on seni olnud takistusteks aja, finantsi kui ka inimressursi puudumine. Suurimaks takistuseks on aga kaasajastatud olmenõuetele vastava ruumi puudus (olemasoleva õppeklassi mahutavus, WC ja invapanuste puudumine).

Eraalgatuslikul entusiasmil põhineva ettevõtmise sisukaks pedagoogikatöök puudub esmalt selle teemaga eraldi tegev inimene, kes koostöös kohalike koolidega töötaks välja haridusprogrammid koos õppematerjalidega ja hangiks tegevustoetuse (tegeleks projektrahastuse hankimisega).

Pedagoogiliste programmide läbiviimiseks hetkel olemasolevad ruumid ja olmetingimused võimaldavad vastu võtta 10-15 inimest, st poolt klassikomplekti või väikest sõpruskonda. Kaugemalt tulevad huvilised on tavaliselt liikumas suurte bussidega (50 in).

Eelarveliselt on piiratud pedagoogiliste programmide juurde käiva õppematerjali valmistamine. Tasuliste programmide puhul ei kata saadav piletitulu programmide loomiseks ja läbiviimiseks tehtavaid kulutusi. Kuna antud ajahetkel ei ole kooliprogrammides ettenähtud muuseumit partnerina vaid muuseumis läbiviidavaid pedagoogilisi programme võetakse vaid võimalust ainekava toetada, sõltub programmide edukus ja läbiviimise rohkus pelgalt vaid õpetajate ja lapsevanemate entusiasmist. Õppeasutustel on materiaalsed vahendid muuseumis pakutavates programmides osalemiseks väga piiratud, mistõttu on väga oluline muuseumi põhieesmärgiga kooskõlastatud kõrge kvaliteediga pedagoogiliste programmide loomine. Seda on aga võimalik saavutada pädevust omava tööjõu olemasolul.

Inimesed ja organisatsioon

JwM tugineb MTÜ Pommiak eraalgatuslikul kogukonnal. Rahaliste vahendite piiratuse tõttu ei ole muuseumis pidevalt pädevat muuseumi sisulise poole väljaarendamisega tegutsevat töötajat. MTÜ liikmeskond tegeleb paralleelselt nii rahastuse hankimise, hoonete renoveerimise, esemete kogumise, külastajate teenindamisega ja tegevuse kajastamisega. Liikmed tegutsevad muuseumitööga vabatahtlikkuse alusel ja oma põhitöö kõrvalt.

Vajadus on muuseumitööd tundvate (giid- muuseumipedagoog, muuseumikogude haldur) spetsialistide lisandumine, nende järjepidevaks tegevuseks toetuse saamine.

Muuseumi kui turismiobjekti eduka toimimise tagab järjepidev ajaga kaasa käiv turundustöö ja kohaliku omavalitsuse koostööhuvi.

Muuseumitaristu

JwM käsutuses olevad hooned kuuluvad kõik ühe liikme eravaldusesse. Muuseumi ruumid asuvad endistes tootmishoonetes.

Põhiekspositsiooniruum on osaliselt soojustatud ja talvel kütteta. Ekskursioone teenindatakse talvisel ajal lühendatud programmi alusel. Ruumi puudusel ei saa vastu võtta ja teenindada suuremaid bussitäisi. Põhinäituse külastajal puudub WC kasutamise võimalus. Väiksemate gruppide olmevajadused saab rahuldada teises hoone otsas asuva klaasikunstikoja ruumides. Klaasikunstikojas asub ka õppeklass pudelite ajalugu tutvustava näitusega väiksemale seltskonnale käelise tegevuse läbiviimiseks. Piiratud on ka erivajadustega inimeste teenindamine.

Esemete ajutise hoiupaigana on kasutusel kaarhall. Kogutud esemed on kaitstud ilmastiku mõjude ja otsese valguse- niiskuse eest, kuid puuduvad eritingimust vajavate esemete eraldatud hoiuruumid. Esemete avaliku ja mitmekülgset kogumist piirab kaasaegsete hoiutingimustega hoidlate puudumine.

Lahenduseks on endise metallitööstehhi ümberehitus kaasaegseks multifunktsionaalseks keskuseks.

Keskuse ümberehitustööde tarbeks kasutatakse erakapitali, tehakse koostööd kohalike ettevõtetega, samuti korraldatakse vanavaralaatasid, avatud on avalik arveldusarve rahaliste annetuste kogumiseks.

Muuseumi taristu haldamiseks ettenähtud eelarvevahendid põhinevad hetkel erakapitalil.

Muuseumil puuduvad vahendid spetsialistide töölevõtmiseks, kes lisaks muuseumi- ja pedagoogikatööle oleksid pädevad ka europrojektide kirjutamisel, infomaterjalide koostamisel ja turundamisel.

Eesmärgid ja tegevused

EESMÄRK: Jõgewa muuseumi uue multifunktsionaalse muuseum- konverentsi-pedagoogikakeskuse väljaarendamine.

Kogupinnaga 600 m² asuvas muuseumihoonesse on planeeritud välja ehitada I korrusele 350 istekohaga konverentsisaal (teisaldatavate istmetega), mida vajadusel avanäituste või muu suurema pinna vajadusel kasutada. Läbi kahe korruse liigendatud aladega seinapindadele ehitatakse välja püsiekspositsiooni vitriinpinnad (I korrusel 10, II korrusel 16 moodulit suurusega 2,5*3 m). II korrusele kogupinnaga 2*72 m² on plaanitud välja ehitada õppeklassid (25le inimesele), raamatukogu, eradi ruum esemekogule, seminari- ja kohvikuruumid. I korrusele ehitatakse välja infopunkt- muuseumipood, WC-d ja riietehoid. Hoonesse on planeeritud eraldi alale välja ehitada metallitöökoda ning kaasaegsetele tingimustele vastavad eseme- ja relvahoidla. Hoone on kombineeritud gaas- õhkküttele.

1.valdkond: Kogud, säilitamine ja uurimustöö

EESMÄRK: aastaks 2018 on muuseumikogud vastavalt JwM kogumispoliitikale põhjalikult analüüsitud, kirjeldatud, arhiveeritud, sisestatud digitaalselt ja kättesaadavad laiematele huvigruppidele. Uurimis- ja kogumistööd tehakse pikemaajalise tegevuskava alusel.

MÕÕDIK: Esemete arhiveerimine järje peale (pildistatud, tulmeraamatutesse kantud, toimib avalikkusele kättesaadav digitaalne arhiiv).

EESMÄRGI SAAVUTAMISEKS TEHTAVAD OLULISEMAD TEGEVUSED:

- Otsime vahendeid täiendava tööjõu palkamiseks.
- Koostame kogumis- ja uurimistöö pikemaajalise tegevuskava.
- Hangime kõik vajalikud töövahendid museaalide digiteerimiseks.
- Museaalide arhiveerimiseks ja digiteerimiseks praktikantide otsimine, väljaõpetamine ja rakendamine.

2. valdkond: Näitused ja vahendamine

EESMÄRK: aastaks 2018 Tallinna mnt 17 hoonesse kavandatud muuseum- konverentsi-pedagoogikakeskuse ja välialal suuremõõtmelise liikuvtehnikaga avaekspositsiooni valmimine.

MÕÕDIK: muuseumi näitustepinnad (I korrusel 10, II korrusel 16 vitriinmoodulit suurusega 2,5*3 m) püsivalt eksponeeritud avakoguga, multifunktsionaalne konverentsisaal ajutiste näituse pinnaga (480 m²) ning õppeklassidega (2*72 m²) pedagoogikakeskus. Piiratud välialal (2500 m²) avakogu suuremõõtmelise liikuvtehnika näitus.

EESMÄRGI SAAVUTAMISEKS TEHTAVAD OLULISEMAD TEGEVUSED:

- Muuseum-konverentsi-pedagoogikakeskuse teostatavus- ja tasuvusanalüüsi koostamiseks vajalike vahendite otsimine.
- Eri huvigruppide ja spetsialistide kaasamine kontseptsiooni väljatöötamisse.
- Õppereisid Eesti ja välismaistesse muuseumidesse kogemuste omandamiseks.
- Uuringu läbiviimine, selgitamaks välja kogukonna ja sihtgruppide ootusi multifunktsionaalse keskuse suhtes.
- Kontseptsiooni koostamine.

3. valdkond: Muuseumipedagoogika

EESMÄRK: Muuseumisse programmijuht - muuseumipedagoog ametikoha loomine. Muuseumiprogrammide koostamine, aktiivne kasutamine ja õppeklasside valmisolek. Aastaks 2018 on muuseumis 4 pikaajalist õppekavadega seotud (ajaloo, loodus- ja reaalainete ning kunstiainete valdkondadega) muuseumiprogrammi ja iga kohaliku identiteedi mõjupiirkonna kool saab osa vähemalt ühest muuseumi tegevusest aastas.

MÕÕDIK: Programmide arv. Algatase 2016: 1 programm, sihttase 2018: 4 programmi.

Programmides osalejate arvu kasv 20% aastas.

EESMÄRGI SAAVUTAMISEKS TEHTAVAD OLULISEMAD TEGEVUSED:

- Programmijuht- muuseumipedagoogi palkamiseks vahendite leidmine.
- Pedagoogiliste programmide koostamiseks kaasatakse Algatuse Huvitav Kool (HTM) liikmeid, kohalike koolide õpetajaid, koduloo-uurijaid, viiakse läbi uuring õpilaste seas.
- Pedagoogiliste programmide koostamiseks praktikantide kaasamine ja rakendamine (nt TÜ VKA loovhuvijuhi eriala; Luua Metsanduskool retkejuhi eriala tudengid).
- Programmide koostamisel jälgitakse riiklike õppekavasid ning kinnistatakse muuseumi roll mitteformaalse haridusasutusena.
- Võimalusel luuakse läbi õppeaasta kestev muuseumiprogramm, mis toetab igakülget õppekava.
- Koolide ja lasteaedadega luuakse otsekontaktid ja valmistatakse ette eel-ja jätkutegevused, mis aitavad muuseumis omandatud kinnistada ning soosivad pikaajalist koostööd.
- Programmidele koostatakse kohandatud variandid ka erinevatele sihtgruppidele.
- Igapäevaste muuseumiprogrammide tegevuseks kasutatakse võimalikult palju ümbritsevat keskkonda- õppeklassid, väliala, linnaruum.
- Muuseum osaleb elukestvat õpet toetavatel üritustel, pakub temaloenguid, maapõueleidudega seonduvaid õppepäevi, ja igapäevast huvitegevust ka täiskasvanutele.
- Muuseum teeb koostööd aktiivsete vanema põlvkonna sõjaajalugu tundvate kogukonna liikmetega.

4. valdkond: Inimesed ja organisatsioon

EESMÄRK: Aastaks 2018 on JwM toimiv kaasaegne mäluasutus, kus kõik vajalikud tugifunktsioonid on kaasajastatud, ülesehitatud hästitoimiv ühtse meeskonnaga töökeskkond.

MÕÕDIK: Rahulolevate klientide arv. Uue muuseum- konverentsi- pedagoogikakeskuse aktiivne kasutamine. Rahvusvahelisel tasandil temaatiliste konverentside regulaarne korraldamine.

EESMÄRGI SAAVUTAMISEKS TEHTAVAD OLULISEMAD TEGEVUSED:

- Muuseum on aastaringselt igapäevaselt avatud.
- Muuseumil on kindel töötajaskond.
- Muuseumil on pidevalt uuenev ja arenev püsiekspositsioon ja avakogu.
- Muuseumikogude paremaks kasutamiseks on kättesaadav digitaalkogu.
- Muuseumis toimub töö kindla tegevuskava alusel.
- Muuseumi töötajad täiendavad end erialastel koolitusel.
- Pedagoogiliste programmide väljatöötamine ja laiendamine erinevatele sihtgruppidele toob juurde uusi külastajaid.
- Erinevate ürituste läbiviimine koostöös kohaliku kogukonnaga võimaldab paikkonda turismikaardile jäädvustada.
- Külastajate hulgas viiakse regulaarselt läbi rahuloluuuringuid.

5. valdkond: Taristu

EESMÄRK nr 1: Aastaks 2018 nõuetele vastava hoone valmimine, konverentsisaali, muuseumi püsiekspositsiooni, avanäituse, raamatukogu ja õppeklasside valmisolek.

- 2015. a ehituslikke projektide (koos kõigi eri osadega) koostamine, dokumentatsiooni vormistamine. Hoone hermeetiliseks ehitamine (suurte aknapindade kinnimüürimine). Vaheseinte ehitamine, uste ja akende paigaldamine. Relvahoidla ja metallitöörestauraerimiskoja väljaehitamine.
- 2016. a põrandate betoneerimistööd, WC-d jt olmeruumide väljaehitus, eksponeerimispindade kujundamine, suurte eksponaatide sissetoomine.
- 2017. a kontori jt tööruumide väljaehitamine, küttesüsteemide väljaehitamine, elektritööde teostamine, eksponeerimispindade, kohviku ja õppeklasside väljaehitamine.
- 2018. a helitehnika paigaldamine, konverentsisaali, kohviku, kontori ja ekspositsiooni lõplik sisustamine.

EESMÄRK nr 2: Tarastatud 2500 m² väliala kontseptsiooni valmimine raskeveotehnika püsinäituse ja avalike ürituste tarbeks.

MÕÕDIK:

- Külastajale avatud muuseum –konverentsi -pedagoogikakeskuse aastaringne kasutatavus;
- piirkonna turismivõrgustiku laiendamine.

EESMÄRGI SAAVUTAMISEKS TEHTAVAD OLULISEMAD TEGEVUSED:

- Muuseumi kontseptsiooni ning teostatavus- ja tasuvusanalüüsi koostamiseks vajalike vahendite otsimine.
- Huvigruppide ja spetsialistide kaasamine kontseptsiooni väljatöötamisse.
- Ehitusprojektide (koos kõigi eri osadega) koostamine ja kinnitamine.
- Ehitustööde teostamiseks vajalike vahendite hankimine.
- Ehitustööde (kõigi eri osade) teostamine.
- Ruumide sisustamine.